

القسم الأول

المحور الأول: الأجوبة العقائدية

بخش اول: پاسخ‌های سید احمد الحسن علیه السلام

محور اول: پرسش‌های اعتقادی

پرسش ۳۰۴: آن‌چه مربوط به قسم برائت می‌شود.

السؤال / ۳۰۴: بسم الله الرحمن الرحيم
وَصَلَى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ الْأَئِمَّةَ وَالْمَهْدِيِّينَ وَسَلَّمَ تَسْلِيْمًا.
السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

بسم الله الرحمن الرحيم
وَصَلَى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ الْأَئِمَّةَ وَالْمَهْدِيِّينَ وَسَلَّمَ تَسْلِيْمًا.
سلام عليکم و رحمة الله و برکاته

أخي الكريم .. سأله أحد الإخوة الانصار بخصوص قسم البراءة ما يلي:
من المعلوم أن أحد أدلة القضية هو قسم البراءة والسؤال:
برادر گرامی ام!... یکی از برادران انصار درباره‌ی قسم برائت سؤالات زیر را مطرح نموده:
روشن است که یکی از ادله‌ی موضوع دعوت یمانی قسم برائت می‌باشد. سؤال:

ما هي شروطه؟

هل يحتاج إذن السيد أم لا؟
فيما إذا طلب الخصم أن يقسم هل نوافق على ذلك؟
هل هلاكه يكون في الحال أو ممكن أن يتاخر؟
وهل من الممكن أن لا يحصل له شيء بعد قسمه؟
شرایط آن چیست؟
آیا به اجازه‌ی سید نیاز دارد یا خیر؟
اگر دشمن خواست قسم بخورد، با آن موافقت کنیم؟
آیا وی در همان لحظه هلاک می‌شود یا ممکن است این واقعه بعداً رخ دهد؟
آیا امکان دارد پس از قسم خوردنش، اتفاقی برای طرف مقابل پیش نیاید؟

ثم يقول: سألت عن ذلك لما رأيت بعض الإخوة الأنصار يقفون عن الإجابة عندما يتكلمون في مجلس ويصر الخصم على القسم ويعتبر أن سكوتنا دليل على صحة كلامه في رفضه للحق.

سپس می‌گوید: من به این جهت این سؤال را مطرح کدم که دیدم برخی برادران انصار هنگام سخن گفتن در مجلسی، از پاسخ‌گویی باز می‌ایستند در حالی که دشمن بر قسم خوردن اصرار دارد و سکوت ما را دلیل بر درستی کلامش در روگردانی از حق قلمداد می‌کند.

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الطاهرين الأئمة والمهديين وسلم تسليماً.

أبو حسن - ٦ / شهر رمضان المبارك / ١٤٢٩

و الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الأئمة و المهديين و سلم تسليماً.

الجواب: قسم البراءة طرحته لهم على أني أقسم لكبرائهم (مراجعهم) إن طلبوا ذلك مني بشرط التصديق بالدعوة، وهذا أكيداً يتحقق إن كانوا يؤمنون بقسم البراءة ونزول العذاب بالكافر خصوصاً إن كان الأمر ادعاء الإمامة التي ورد أن الهاك حصة مدعيها كذباً وإن بعد حين حتى بدون أن يقسم؛ لأن في إمهاله إغراء للناس، خصوصاً مع إيراده الأدلة والحجية، ولذا قال تعالى تأكيداً لهذا الأمر: (وَلَوْ تَقُولَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَوِيلِ * لَأَخْذَنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ * ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ) ([15]).

پاسخ: قسم برائت که به آنها عرضه کرده‌ام به این صورت است که اگر بزرگان‌شان (مراجع‌شان) از من قسم بخواهند، من برای آنها قسم می‌خورم، به شرط تصدق دعوت. اگر آنها به قسم برائت و نزول عذاب بر فرد دروغ‌گو ایمان داشته باشند، این واقعه به طور قطع و یقین محقق می‌گردد، به ویژه اگر موضوع درباره‌ی ادعای امامت باشد؛ زیرا در حدیث وارد شده کسی که به دروغ مدعی امامت شود، نصیبیش هلاکت است ولو پس از گذشت مدتی، حتی بدون این که طرف قسم یاد کرده باشد؛ چرا که در مهلت دادن به او، فریب و فتنه‌ی مردمان وجود خواهد داشت به ویژه اگر وی دلایل و برهان‌هایی هم ایراد کند. از این رو حق تعالی در تأکید بر این مطلب فرموده است: (اگر پاره‌ای سخنان را به افترا بر ما بینند * با قدرت او را فرو می‌گیریم * سپس شاهرگ قلبش را پاره می‌کنیم). ([16]).

فإِذَا كَانَ مَدْعُى الْمَنْصَبِ الْإِلَهِيَّ يَهْلُكُهُ اللَّهُ إِنْ كَانَ مُتَقْوِلاً كاذباً، فكيف مع قسمه قسم البراءة هذا ما ابْتَغَيْنَا إِفْهَامَهُمْ إِيَاهُ كَدْلِيلٍ عَلَى الْحَقِّ وَصَاحِبِ الْحَقِّ، فَمَعَ شَدَّةِ طَلْبِهِمْ وَكُثْرَةِ مَنْ يَعِينُهُمْ - وَمَعْلُومٌ أَنْ حَتَّى أَمْرِيكَا مَعَهُمْ أَخْرَاهُمُ اللَّهُ - فَقَدْ نَجَانَا اللَّهُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ بِفَضْلِهِ، وَوَاللَّهُ

أَقْسَمْ بِعَزَّةِ رَبِّيْ وَجَلَالِهِ أَنْ لِقَاءَ رَبِّيْ أَحَبُّ شَيْءٍ إِلَى قُلُوبِيْ وَأَنَّ الْمَوْتَ عِنْدِيْ كَشْرَبَةَ مَاءَ بَارِدَ فِي شَدَّةِ الْحَرَّ وَالْعَطْشِ.

حال اگر کسی که به دروغ مدعی تنصیب الهی باشد خداوند او را هلاک می کند، پس چطور با قسم خوردن او (طرف مقابل) قسم برایت موضوعیت می یابد؟! این همان مطلبی است که ما به عنوان دلیلی بر حق و صاحب حق می کوشیم به آنها بفهمانیم. با وجود درخواست فراوان آنها و فراوانی تعداد کسانی که کمک کار اینها بایند و روشن است که حتی آمریکا هم با اینها است، خداوند خوار و رسواشان سازد. خداوند به فضل خودش ما را از گروه ستم کاران نجات داد. و به خدا من به عزت و جلال پروردگارم سوگند می خورم که محبوب‌ترین چیزها در قلبم، لقای پروردگارم است و مرگ از نظر من مانند نوشیدن آب سرد در شدت گرما و تشنگی است.

هَذَا مَا أَرَدْتُهُ مِنِ الْقَسْمِ أَوْ قَسْمَ الْبِرَاءَةِ بِالْخُصُوصِ أَيْ أَنْ أَقْسَمْ لَهُمْ.
آنچه گفتم منظورم از قسم یا قسم برایت بود به خصوص قسمی که برای آنها یاد نمودم.

فَالْقَسْمُ عَادَةً يَكُونُ مِنْ يَدِنِيْعِيْ أَمْرًا مَا فِيْكِذْبَهُ النَّاسُ فَيَقْسِمُ لَهُمْ عَلَى أَنَّهُ صَادِقٌ، وَلَذَا أَقْسَمَ اللَّهُ سَبْحَانَهُ لِلنَّاسِ عَلَى صَدْقَ رِسَالَةِ الرَّسُولِ مُحَمَّدٍ (ص)، فَقَالَ تَعَالَى: (فَوَرَبُّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْتَظِقُونَ) ([17]).

قسم معمولاً از سوی کسی مطرح می شود که مدعی امری است که مردم او را دروغ می شمارند. وی سوگند یاد می کند که راست‌گو است؛ از همین رو است که خداوند سبحان برای مردم بر صدق رسالت حضرت محمد (ص) قسم یاد کرده است. حق

تعالی می فرماید: (پس سوگند به پروردگار آسمان‌ها و زمین که این سخن، حق و حتمی است، آن‌چنان که سخن می‌گویید) ([18]).

اما ان یاتی شخص یرید ان ینکر دعواه و یکذبها فیجعل القسم دليلاً علی بطلانها فهذا السفه بعينه، حيث أن الصحيح أن یبحث في أدلة الدعواه وینظر هل هي تامة وحجة بالغة أم لا، فإن قرر الإنكار فعليه أن یاتي بالدليل القاطع على الإنكار والتكذيب؛ لأنه یحتاج أن ینقض الدليل، وإلا كان محجوجاً عند الناس العقلاء وعند الله سبحانه حيث أنه كذب بما لم يحط بعلمه مع تمام الحجة التي لم ینقضها، وربما إن بعضهم حتى بدون أن یسمع الحجة التامة یكذب.

این عین سفاهت و بی خردی است که اگر کسی می خواهد دعوت را انکار و تکذیب کند، باید و قسم را دلیلی بر بطلان دعوت عنوان کند؛ چرا که درست آن است که وی در دلایل دعوت جستجو کند و بنگرد که آیا این ادله، تام و برهان رسا است یا خیر. اگر در صدد انکار آن برآید، بر او است که دلیل قاطعی بر انکار و تکذیب خود عرضه نماید زیرا او به نقض دلیل نیازمند است، و گرنه نزد مردم عاقل و نزد خدای سبحان، حجت بروی تمام گشته زیرا با وجود این که حجت بروی تمام گشته است، او چیزی را تکذیب می کند که علمی به آن ندارد و چه بسا برخی از آنها حتی بدون این که حجت را به طور کامل بشنوند، آن را تکذیب می نمایند.

قال تعالى: (بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَّلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ) ([19]).

خدای تعالی می فرماید: (چیزی را دروغ شمردند که به علم آن احاطه نیافته و هنوز از تأویل آن بی خبر بودند. کسانی که پیش از آنان بودند نیز (پیامبران را) چنین به دروغ نسبت دادند پس بنگر عاقبت کار ستم کاران چگونه بوده است) ([20]).

فَنَحْنُ قَدْ جَئْنَاهُمْ - عَلَمَاءُ الشِّعِيَّةِ غَيْرُ الْعَامِلِينَ - بِمَا فِي كِتَبِهِمْ فَكَفَرُوا بِوَصِيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ مُحَمَّدٍ(ص) وَرَوَايَاتِ الْأَئِمَّةِ(ع) فَصَدَقَ عَلَيْهِمْ قَوْلُهُ تَعَالَى: (وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)([21]), وَأَنَا أَقُولُ لَهُمْ: لَوْ لَمْ يَعْلَمْ الْمُؤْمِنُ بِهَذِهِ الدُّعَوَةِ إِلَّا بِوَصِيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ(ص) فَتَكْفِيهِ حِجَّةٌ تَامَّةٌ أَمَامَ اللَّهِ سَبَحَانَهُ وَتَعَالَى، فَيَكْفِيَ أَنْ يَكْتُبَهَا عَلَى كَفْنِهِ لِتَكُونَ حِجَّةً أَمَامَ اللَّهِ، فَهَلْ تَنْكِرُونَ حِجَّةً مِنْ احْتِاجَةِ بِوَصِيَّةِ مُحَمَّدٍ(ص)? فَمَا بِالْكُمْ وَالْأَدْلَةِ عَلَى هَذِهِ الدُّعَوَةِ مِنْ رَوَايَاتِ الرَّسُولِ وَالْأَئِمَّةِ(ع) مِنْ كِتَبِ كُلِّ فَرْقِ الْمُسْلِمِينَ كَثِيرَةٌ جَدًّا حَتَّى آمَنَ الشَّيْعِيُّ وَالسُّنْنِيُّ وَالْوَهَابِيُّ وَالإِسْمَاعِيلِيُّ وَالْعَلَوِيُّ وَغَيْرُهُمْ، فَلَا لَوْلَى بِالْمَكْذِبِينَ إِنْ كَانُوا عَلَى الاعْتِقَادِ الْحَقِّ الْمَرْضِيِّ عَنْدَ اللَّهِ كَمَا يَدْعُونَ أَنْ يَرْدُوا عَلَى الْأَدْلَةِ الَّتِي جَاءَتْ بِهَا دُعَوَةُ الْحَقِّ، وَيَثْبُتوُنَا صَحَّةَ اعْتِقَادِهِمُ الَّذِي نَسْفَتَهُ هَذِهِ الدُّعَوَةُ وَبَيَّنَتْ بِكُلِّ وَضْوِحٍ أَنَّهُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ، مُبِينٌ حَتَّى لِلْأَنْعَامِ وَلَكِنْ مَاذَا نَعْمَلُ لِمَنْ وَصَفَهُمْ تَعَالَى بِقَوْلِهِ: (أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا)([22]).

ما با آن‌چه در کتاب‌های ایشان - علمای شیعه‌ی بی‌عمل - درج شده است به سراغشان آمدیم ولی آنها به وصیت پیامبر خدا حضرت محمد (ص) و به روایات ائمه (ع) کفر ورزیدند و از همین رو این گفتار خداوند متعال بر آنها مصدق یافت که: (وَأَنْ هَنَّ كَامَ كَهْ فَرْسَتَادَهَايِ ازْ جَانِبِ خَدَاوَنْدِ بَرَ آنَهَا مِبْعَوْثَ شَدَ كَهْ آنَچَه نَزَدَشَانَ بُودَ تَصْدِيقَشَ مَىْ كَرَدَ، گَرَوْهَى ازْ أَهْلِ كَتَابَ، كَتَابَ خَدَاوَنْدَ رَا آنَچَنَانَ پَشَتَ سَرَ خَوَيَشَ افْكَنَدَنْدَ كَهْ گَوَيَى ازْ آنَ اطْلَاعِي نَدَارَنْدَ)([23]). وَمَنْ خَطَابَ بَهْ آنَهَا مَىْ گَوَيِمْ: اَغْرِ مؤْمنَ بَهْ این دَعَوَتَ جَزَ بَهْ وَاسْطَهِي وَصِيَّتِ رَسُولِ خَدَا (ص) عَلِمَ نِيَابَدَ، این خَودَ حَجَتِي رَسَا وَبَالِغَ بَرَايِ ويِ در پیشگاهِ خدای سَبَحَانَ وَمَتَعَالَ اَسَتَ وَكَافِي اَسَتَ كَهْ آنَ رَابِرَ كَفَنَ خَوَيَشَ بَنَوِيَسَدَ تَا حَجَتِي در بَرَابِرِ خَدَاوَنْدَ باشَدَ. آيا حَجَتَ كَسِيَ كَهْ با وَصِيَّتِ حَضَرَتَ مُحَمَّدَ (ص) اَحْتِجاجَ مَىْ كَنَدَ رَا انْكَارَ مَىْ كَنِيدَ؟ شَمَا رَا چَهَ مَىْ شَوَدَ، حَالَ آنَ كَهْ دَلَالِيَ این دَعَوَتَ ازْ روَايَاتِ پِيَامَبِرَ(ص) وَائِمَهَ (ع) ازْ كِتَبِ تَمَامِ فَرَقَهَهَايِ مُسْلِمِينَ بَهْ حَدِيَ

زیاد است که حتی شیعه و سنتی، وهابی، اسماعیلی، علوی و دیگران به آن ایمان آورده‌اند. بر تکذیب‌کنندگان -اگر بنا به ادعای خودشان عقیده‌ای مورد رضای حق دارند- شایسته است ادله‌ای که دعوت حق آورده را رد کنند و صحت اعتقادشان که این دعوت ریشه‌کنش نموده و با روشنی هر چه تمام‌تر بیان نمودم که آنها در گمراهی آشکار هستند -که حتی برای چهارپایان نیز آشکار است- ثابت نمایند؛ ولی ما با کسانی که خدای متعال آنها را چنین وصف کرده است چه می‌توانیم بگوییم: (یا گمان کرده‌ای که بیشترشان می‌شنوند یا می‌فهمند؟ اینان چون چهارپایانی بیش نیستند، بلکه از چهارپایان هم گمراه‌ترند) ([24]).

و علی كل حال إن كانوا يؤمنون بالعقاب والهلاك إن وقع بمن أقسام أو باهل فليؤمنوا لهلاك حيدر مشتت، ولكن أنى لهم هذا وهم شياطين تستفزهم شياطين ويتقافزون كالقردة كلما سمعوا بهذه الدعوة ليجي الله مسخهم قردة لكل عاقل يعي آيات الله، (فَلَمَّا عَتُوا عَنْ مَا نَهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ) ([25]).

أحمد الحسن - 7 / شهر رمضان المبارك / 1429 هـ

به هر حال، اگر به عذاب و به هلاکت کسی که قسم بخورد یا مباھله کند ایمان دارند، به هلاکت حیدر مشتت ایمان بیاورند، ولی آنها کجا از این مطلب پند می‌گیرند، حال آن که آنها شیاطینی هستند که شیاطین ایشان را از جای برانگیخته و تحریک نموده‌اند و هرگاه این دعوت به گوش‌شان بخورد، هم‌چون میمون حمله می‌آورند تا به این ترتیب خداوند مسخ شدن آنها به صورت میمون را بر هر فرد عاقلی که آیات الهی را به گوش جان می‌شنود آشکار سازد: (و چون از ترک کردن چیزی که از آن منع شان کرده بودند سرپیچی کردند، گفتیم: بوزینگانی مطرود شوید) ([26]).

.17 - شهریور 1387 (مترجم). [14]

.46 - الحaque: [15]

.46 - حaque: 44 تا [16]

.23 - الذاريات: [17]

.23 - ذاريات: [18]

.39 - يونس: [19]

.39 - يونس: [20]

.101 - البقرة: [21]

.44 - الفرقان: [22]

.101 - البقره: [23]

.44 - الفرقان: [24]

.166 - الأعراف: [25]

.166 - الأعراف: [26]